

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ - ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

**ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ»**

**Ακαδημαϊκό έτος
2017-2018**

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών της Παιδαγωγικής Σχολής του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας θα λειτουργήσει από το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 αναμορφωμένο το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Επιστήμες της Αγωγής», σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και τις διατάξεις του Ν. 3685/2008, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, το οποίο εγκρίθηκε με το ΦΕΚ 886/τ.Β'/17-3-2017.

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας απονέμει μεταπτυχιακό δίπλωμα στις «**Επιστήμες της Αγωγής**» με τις εξής κατευθύνσεις:

1. **Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής Γλώσσας**
2. **Πολιτισμικές Σπουδές-Σημειωτική και Επικοινωνία/Cultural Studies- Semiotics and Communication**

Οι διπλωματούχοι του Π.Μ.Σ. θα έχουν αποκτήσει το θεωρητικό και εμπειρικό υπόβαθρο καθώς και τις δεξιότητες που θα τους καθιστούν ικανούς να απασχοληθούν σε διάφορα επαγγελματικά και ερευνητικά πεδία που συνδέονται με το σχολείο καθώς και με εξωσχολικές εστίες αγωγής και κοινωνικοποίησης. Παράλληλα προς την ερευνητική του αποστολή το Π.Μ.Σ. αποβλέπει και στην κατάρτιση ανώτατων στελεχών της εκπαίδευσης, ειδικών για την ανάπτυξη προγραμμάτων διδασκαλίας, για τον σχεδιασμό της εκπαιδευτικής πολιτικής και για συμβουλευτικά και διευθυντικά καθήκοντα στην εκπαίδευση.

Ειδικότερα η εξειδίκευση:

α) στην κατεύθυνση «**Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής Γλώσσας**» προσφέρει στους απόφοιτους όλα τα απαραίτητα εφόδια, για να διαχειρίζονται θεωρητικά και πρακτικά με αποτελεσματικό τρόπο τη διδασκαλία της νέας ελληνικής σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης (στο Νηπιαγωγείο, Δημοτικό, Γυμνάσιο και Λύκειο καθώς και στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση) τόσο ως μητρικής όσο και ως δεύτερης/ξένης. Οι απόφοιτοι της συγκεκριμένης κατεύθυνσης θα αποκτούν μια στέρεη κατάρτιση γύρω από την ελληνική γλώσσα, τις γλωσσολογικές τάσεις και απόψεις που επικρατούν και θα είναι ικανοί να διεξάγουν έρευνες σχετικές με το γνωστικό αντικείμενο «Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής» σε επίπεδο διδακτορικών και μεταδιδακτορικών σπουδών.

β) στην κατεύθυνση «**Πολιτισμικές Σπουδές-Σημειωτική και Επικοινωνία/Cultural Studies- Semiotics and Communication**» προσφέρει την επιστημονική κατάρτιση και παροχή εξειδικευμένων γνώσεων στους τομείς της εκπαίδευσης και του πολιτισμού.

Οι κριτικές και πολιτισμικές σπουδές επικεντρώνονται στις τεχνικές και πρακτικές της επικοινωνίας για τα σχολικά εγχειρίδια, τα ΜΜΕ, τον Κινηματογράφο, το Ντοκιμαντέρ και τη Μουσική. Η Σημειωτική, όπως ορίστηκε από τον Ρ. Μπαρτ και τον Ουμπέρτο Έκο, χρησιμοποιείται ως αναλυτικό εργαλείο και περιλαμβάνει τη μελέτη και την ερμηνεία των σημείων (λέξεων, εικόνων, ήχων, αντικειμένων, κινήσεων), σε ποικίλα συστήματα εντός των οποίων τα σημεία αλληλεπιδρούν και μετασηματίζονται. Οι διπλωματούχοι με την ολοκλήρωση του προγράμματος θα είναι σε θέση να κατανοούν τις βασικές έννοιες του πολιτισμού και της εκπαιδευτικής επικοινωνίας, να διερευνήσουν τους τρόπους και τις νέες τάσεις της πολιτισμικής επικοινωνίας στο υπάρχον θεσμικό πλαίσιο και να αναπτύξουν την κριτική σκέψη.

Γλώσσα Μαθημάτων: Ελληνική

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε. απαιτείται η υποχρεωτική παρακολούθηση και επιτυχής εξέταση σε όλα τα μαθήματα και τα εργαστήρια, τα οποία κατανέμονται στα δύο πρώτα εξάμηνα σπουδών (Α' και Β'), ενός εργαστηριακού υποστηρικτικού μαθήματος (Γ') για την κατεύθυνση «Πολιτισμικές Σπουδές: Σημειωτική και Επικοινωνία/Cultural Studies-Semiotics and Communication» και η εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Εργασίας στο Γ' εξάμηνο σπουδών.

Τόσο τα υποχρεωτικά όσο και τα επιλεγόμενα μαθήματα δύναται να περιλαμβάνουν θεωρητική και εργαστηριακή διδασκαλία.

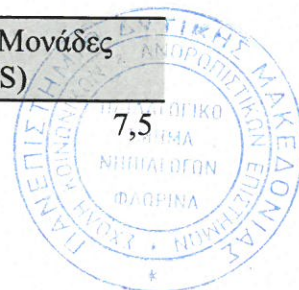
Το μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης απονέμεται μετά τη συμπλήρωση 90 ECTS.

Αναλυτικά, η δομή του προγράμματος μαθημάτων του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ανά κατεύθυνση έχει ως ακολούθως:

Κατεύθυνση: «Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής Γλώσσας»			
Α/Α	Τίτλος μαθήματος	Κατηγορία μαθήματος	Πιστωτικές Μονάδες (ECTS)
Μαθήματα Α' εξαμήνου			
1	Η νέα ελληνική γλώσσα	Υποχρεωτικό	7,5
2	Γλωσσοδιδασκτικές μέθοδοι και Προγράμματα Σπουδών Διδασκαλίας της νέας ελληνικής	Υποχρεωτικό	7,5
3	Κοινωνιογλωσσολογικές διαστάσεις της νέας ελληνικής	Υποχρεωτικό	7,5
4	Μάθημα Εμβάθυνσης	Εμβάθυνσης	7,5
Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων Α' εξαμήνου			30
Μαθήματα Β' εξαμήνου			
1	Αξιολόγηση του γλωσσικού μαθήματος	Υποχρεωτικό	7,5
2	Γλωσσική ποικιλία και η διδακτική της αξιοποίηση	Υποχρεωτικό	7,5
3	Ποσοτικές και ποιοτικές μέθοδοι έρευνας: δεδομένα από έρευνες στη διδασκαλία της νέας ελληνικής	Υποχρεωτικό	7,5
3	Μάθημα Εμβάθυνσης	Εμβάθυνσης	7,5
Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων Β' εξαμήνου			30
Γ' εξάμηνο			
Μεταπτυχιακή εργασία			30
Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων ΠΜΣ			90

Μαθήματα Εμβάθυνσης

Α/Α	Τίτλος μαθήματος	Πιστωτικές Μονάδες (ECTS)
1	Στρατηγικές γλωσσικής ανάπτυξης/ πρόσκτησης:	7,5

	εφαρμογές στη διδακτική πράξη	
2	Γλώσσα και Δημιουργική Γραφή στην εκπαίδευση	7,5
3	Διδασκαλία της γλώσσας και Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνίας (ΤΠΕ)	7,5
4	Ανάλυση λόγου και κριτικός γραμματισμός στη διδακτική πράξη	7,5
5	Ανάλυση εκπαιδευτικού λόγου και διδασκαλία	7,5
6	Γλώσσα και Λογοτεχνία	7,5
7	Η γλώσσα στα κείμενα	7,5
8	Γλώσσα και ύφος	7,5
9	Διδασκαλία της δομής της γλώσσας	7,5
10	Η διδασκαλία του λεξιλογίου	7,5
11	Διδασκαλία της νέας ελληνικής ως δεύτερης/ξένης	7,5
12	Διδασκαλία της γλώσσας στην προσχολική και πρωτοσχολική εκπαίδευση	7,5
13	Γλώσσα και εκπαιδευτική πολιτική	7,5
14	Ο Κριτικός Γραμματισμός στη σχολική πράξη	7,5
15	Πολυγραμματισμοί και Διαπολιτισμική Εκπαίδευση	7,5
16	Θέματα Διγλωσσίας στην Εκπαίδευση	7,5
17	Διδασκαλία της γλώσσας και παιδαγωγικό υλικό	7,5

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΝΕΓ 01	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ		
Χαρακτηρισμός Μαθήματος	Υποχρεωτικό		
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ		ECTS: 7,5	
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
<p>Οι θεματικοί άξονες πάνω στους οποίους κινείται το περιεχόμενο του μαθήματος είναι οι εξής:</p> <p>α) Θέματα ιστορίας της νέας ελληνικής (π.χ. η Γραμμική Α και Β, η μετάβαση από την αττική διάλεκτο στην ελληνιστική κοινή, διάκριση λόγιας και λαϊκής ελληνικής κτλ.).</p> <p>β) επιλεγμένα θέματα Φωνητικής, Φωνολογίας και γραφής της νέας ελληνικής (οι φθόγγοι και τα φωνήματα, τα Φωνητικά Αλφάβητα, Πάθη φωνημάτων και ιδιαιτερότητες στη γραφή κτλ.)</p> <p>γ) επιλεγμένα θέματα Μορφολογίας της νέας ελληνικής (μορφολογική ποικιλία και ύφος, τα κλιτικά συστήματα, μορφολογικά χαρακτηριστικά, η λέξη στη νέα ελληνική, προθηματοποίηση και επιθηματοποίηση κτλ.)</p> <p>δ) επιλεγμένα θέματα Μορφολογίας και Σύνταξης της νέας ελληνικής (οι χρόνοι και οι σημασίες τους, οι εγκλίσεις και οιτροπικότητες, το ρηματικό σύστημα και η παρουσίασή του, η μετοχή κτλ.)</p> <p>ε) επιλεγμένα θέματα της Σύνταξης της νέας ελληνικής (Σύνταξη και σημασία, οι συντακτικές αναλύσεις, σειρά και συμφωνιάτων όρων της πρότασης, δευτερεύουσες αναφορικές και υποθετικές προτάσεις κτλ.)</p> <p>στ) επιλεγμένα θέματα Λεξιλογίου και Πραγματολογίας της νέας ελληνικής (τα είδη των λόγιων και των λαϊκών λέξεων, κειμενικά είδη στη νέα ελληνική, το ύφος και τα σχήματα λόγου κτλ.)</p> <p>ζ) άσκηση στην ανάλυση πτυχών της δομής της νέας ελληνικής.</p>			
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ			
<ul style="list-style-type: none"> - Holton, D.-Mackridge, P.-Φιλιππάκη-Warburton, Ειρ. Γραμματική της ελληνικής γλώσσας, Αθήνα: Πατάκης, 1999. - Κανάκης, Κ. Εισαγωγή στην Πραγματολογία - Γνωστικές και κοινωνικές όψεις της γλωσσικής χρήσης. Αθήνα: Εκδόσεις τουεικοστού πρώτου, 2007. - Κλαίρης, Χρ. & Μπαμπινιώτης Γ. Γραμματική της νέας ελληνικής: δομολειτουργική-επικοινωνιακή, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2005. - Mackridge, P. Η νεοελληνική γλώσσα, Αθήνα: Πατάκης, 1987. - Nespor, M. Φωνολογία, Αθήνα: Πατάκης, 1999. - Ευδόπουλος, Γ. Λεξικολογία, Αθήνα: Πατάκης, 2008. - Παπαναστασίου, Γ. Νεοελληνική ορθογραφία. Ιστορία, θεωρία, εφαρμογή, Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών, 2008. - Σετάτος, Μ. Φωνολογία της κοινής νεοελληνικής, Αθήνα: Παπαζήσης, 1974 - Τζάρτζανος, Αχ. Νεοελληνική Σύνταξις, Αθήνα: ΟΕΔΒ, Α΄1946, Β΄1953. - Τονετ, Η. Ιστορία της νέας ελληνικής γλώσσας, Αθήνα: Παπαδήμας, 1995. - Τριανταφυλλίδης, Μ. Νεοελληνική Γραμματική, Αθήνα: ΟΕΣΒ, 1941. - Τσοπανάκης, Αγ. Νεοελληνική Γραμματική, Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Εστία, Αφοί Κυριακίδη, 1994. - Φιλιππάκη-Warburton, Ειρ. κ.ά. Γραμματική Νέας Ελληνικής Ε΄ και Στ΄ Δημοτικού, Αθήνα: ΟΕΔΒ, 2011 - Χατζησαββίδης, Σ. & Χατζησαββίδου, Α. Γραμματική Νέας Ελληνικής Α΄, Β΄, Γ΄ Γυμνασίου, Αθήνα: ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ, 2011 			

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΝΕΓ 02	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΛΩΣΣΟΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ		
Χαρακτηρισμός Μαθήματος	Υποχρεωτικό		
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS: 7,5		

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι θεματικοί άξονες πάνω στους οποίους κινείται το περιεχόμενο του μαθήματος είναι οι εξής:

α) Μέθοδοι γλωσσικής διδασκαλίας (από την παραδοσιακή μέθοδο διδασκαλίας της γλώσσας ως τον κριτικό γραμματισμό)

β) Ιστορική επισκόπηση των προγραμμάτων διδασκαλίας της νέας ελληνικής γλώσσας (από τη δημιουργία του ελληνικού κράτους ως σήμερα)

γ) Σύγχρονα προγράμματα γλωσσικής διδασκαλίας σε διάφορες χώρες του κόσμου (επιλογή)
Αναλυτικότερα, η συζήτηση θα βαίνει παράλληλα: θα παρουσιαστούν οι μεγάλοι σταθμοί της γλωσσοδιδασκτικής και θα παρακολουθείται η εφαρμογή τους στα προγράμματα σπουδών της Ελλάδας (κυρίως) αλλά δειγματοληπτικά και άλλων χωρών. Οι σταθμοί και τα αντίστοιχα προγράμματα:

α) Ο ιστορικισμός και η παραδοσιακή μέθοδος διδασκαλίας / Τα Προγράμματα του Νηπιαγωγείου ως το 1990 - Τα Προγράμματα του Δημοτικού Σχολείου ως το 1980 - Τα Προγράμματα του Γυμνασίου ως το 1980 - Τα Προγράμματα του Λυκείου ως το 1980

β) Ο δομισμός και δομιστική μέθοδος διδασκαλίας / Το Πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου του 1990 - Το Πρόγραμμα του Δημοτικού Σχολείου 1982-1999 - Το Πρόγραμμα του Γυμνασίου του 1984 - Το Πρόγραμμα του Λυκείου του 1989

γ) Ο λειτουργισμός/ γενετισμός, η επικοινωνιακή-λειτουργική προσέγγιση και η επικοινωνιακή μέθοδος γλωσσικής διδασκαλίας / Το Πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου του 1999-2001/3 - Το Πρόγραμμα του Δημοτικού Σχολείου του 1999-2001/3 - Το Πρόγραμμα του Γυμνασίου του 1999-2001/3 - Το Πρόγραμμα του Λυκείου του 1999-2001/3

δ) Εποικοδομισμός, Γραμματισμός, Πολυγραμματισμοί, Κριτικός Γραμματισμός και οι μεταεπικοινωνιακές μέθοδοι διδασκαλίας / Το (πιλοτικό) Πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου του 2011 - Το (πιλοτικό) Πρόγραμμα του Δημοτικού Σχολείου του 2011 - Το (πιλοτικό) Πρόγραμμα του Γυμνασίου 2011 - Το Πρόγραμμα του Λυκείου του 2011.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

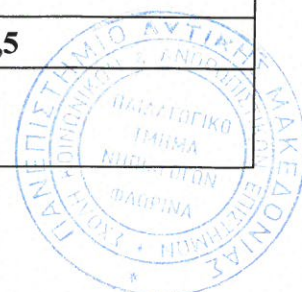
- Holton, D.-Mackridge, P.-Φιλίππακη-Warburton, Ειρ. Γραμματική της ελληνικής γλώσσας, Αθήνα: Πατάκης, 1999.
- Κανάκης, Κ. Εισαγωγή στην Πραγματολογία - Γνωστικές και κοινωνικές όψεις της γλωσσικής χρήσης. Αθήνα: Εκδόσεις τουεικοστού πρώτου, 2007.
- Κλαίρης, Χρ. & Μπαμπινιώτης Γ. Γραμματική της νέας ελληνικής: δομολειτουργική-επικοινωνιακή, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2005.
- Mackridge, P. Η νεοελληνική γλώσσα, Αθήνα: Πατάκης, 1987.
- Nespor, M. Φωνολογία, Αθήνα: Πατάκης, 1999.
- Ευδόπουλος, Γ. Λεξικολογία, Αθήνα: Πατάκης, 2008.
- Παπαναστασίου, Γ. Νεοελληνική ορθογραφία. Ιστορία, θεωρία, εφαρμογή, Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών, 2008.
- Σετάτος, Μ. Φωνολογία της κοινής νεοελληνικής, Αθήνα: Παπαζήσης, 1974
- Τζάρτζανος, Αχ. Νεοελληνική Σύνταξις, Αθήνα: ΟΕΔΒ, Α' 1946, Β' 1953.
- Tonet, H. Ιστορία της νέας ελληνικής γλώσσας, Αθήνα: Παπαδήμας, 1995.

- Τριανταφυλλίδης, Μ. Νεοελληνική Γραμματική, Αθήνα: ΟΕΣΒ, 1941.
- Τσοπανάκης, Αγ. Νεοελληνική Γραμματική, Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Εστία, Αφοί Κυριακίδη, 1994.
- Φιλιππάκη-Warburton, Ειρ. κ.ά. Γραμματική Νέας Ελληνικής Ε΄ και Στ΄ Δημοτικού, Αθήνα: ΟΕΔΒ, 2011
- Χατζησαββίδης, Σ. & Χατζησαββίδου, Α. Γραμματική Νέας Ελληνικής Α΄, Β΄, Γ΄ Γυμνασίου, Αθήνα: ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ, 2011
- Χατζησαββίδης, Σ. Νεοελληνική Γραμματική: θεωρητικές βάσεις και περιγραφή, Θεσσαλονίκη, 2012

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΝΕΓ 05	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ		
Χαρακτηρισμός Μαθήματος	Υποχρεωτικό		
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ			ECTS: 7,5
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
<p>Το μάθημα εισάγει τις φοιτήτριες και τους φοιτητές σε βασικές έννοιες και ζητήματα που αφορούν τη μελέτη της γλώσσας ως κοινωνικού φαινομένου. Γίνεται μια συνοπτική ιστορική αναδρομή στη γένεση της κοινωνιογλωσσολογίας και αναλύεται η ανταγωνιστική της σχέση με το κυρίαρχο γλωσσολογικό παράδειγμα, θέτοντας σε αμφισβήτηση τις αρχές της γλωσσικής αυτονομίας και ομοιογένειας. Παρουσιάζεται η έννοια και οι διαστάσεις της γλωσσικής ποικιλότητας (χώρος ως οριζόντια και κάθετη διαφοροποίηση, περίσταση επικοινωνίας, γλωσσική επαφή, κοσμοαντίληψη). Εξετάζεται ο ρόλος της γλώσσας ως σύμβολου κοινωνικής ταυτότητας με αναφορά σε γνωστές κοινωνιολέκτους όπως η «γυναικεία γλώσσα» και η «γλώσσα των νέων». Γίνεται αναφορά στις στάσεις, τις προκαταλήψεις και τις ιδεολογίες με τις οποίες είναι συνδεδεμένοι οι ποικίλοι γλωσσικοί κώδικες που χρησιμοποιούνται σε μια γλωσσική κοινότητα. Τέλος, παρουσιάζονται οι εξελίξεις που έχουν συμβεί στο πεδίο της κοινωνιογλωσσολογίας, δηλαδή η μετάβαση από το λαμποβιανό συσχετιστικό παράδειγμα στην κοινωνική κονστρουξιονιστική προσέγγιση, η οποία σηματοδοτεί την εννοιολογική μετατόπιση από τη θεώρηση της γλώσσας ως αντικατοπτρισμού της κοινωνίας σε μια διαλεκτική σχέση γλώσσας-κοινωνίας.</p>			
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ			
<p>Αρχάκης, Α. & Κονδύλη, Μ. (2002). <i>Εισαγωγή σε Ζητήματα Κοινωνιογλωσσολογίας</i>. Αθήνα: Νήσος.</p> <p>Γρίβα, Ε. & Στάμου, Α.Γ. (2014). <i>Ερευνώντας τη Διγλωσσία στο Σχολικό Περιβάλλον</i>. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κυριακίδη.</p> <p>Downes, W. (1998). <i>Language and Society</i> (2nd Edition). Cambridge: Cambridge University Press.</p> <p>Κωστούλα-Μακράκη, Ν. (2001). <i>Γλώσσα και Κοινωνία: Βασικές έννοιες</i>. Αθήνα: Μεταίχμιο.</p> <p>Μικρός, Γ.Κ. (2008). <i>Η Ποσοτική Ανάλυση της Κοινωνιογλωσσολογικής Ποικιλίας</i>. Αθήνα: Μεταίχμιο.</p> <p>Romaine, S. (1994). <i>Language in Society: An Introduction to Sociolinguistics</i>. Oxford: Oxford University Press.</p> <p>Wardhaugh, R. (1992). <i>An Introduction to Sociolinguistics</i> (2nd Edition). Oxford: Blackwell.</p>			

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΝΕΓ 4	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ο ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΠΡΑΞΗ		
Χαρακτηρισμός Μαθήματος	Εμβάθυνσης		
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ			ECTS: 7,5
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
Οι θεματικοί άξονες του μαθήματος είναι οι εξής:			

α) Θεωρητική προσέγγιση των εννοιών *Γραμματισμός, Κριτικός Γραμματισμός, Κριτική Παιδαγωγική και Παιδαγωγική του Κριτικού Γραμματισμού*

β) Εφαρμογές Παιδαγωγικής του Κριτικού Γραμματισμού στην Προσχολική Αγωγή, στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: η διεθνής εμπειρία με εστίαση στη διδασκαλία της μητρικής γλώσσας σε κείμενα έντυπα και ηλεκτρονικά.

γ) Σχεδιασμός μαθημάτων διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας σύμφωνα με τις αρχές της Παιδαγωγικής του Κριτικού Γραμματισμού στο πλαίσιο των ελληνικών Προγραμμάτων Σπουδών της Προσχολικής Αγωγής, της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Association for Media Literacy. (2012). *What is Media Literacy?* Retrieved 2013 13-Μάιος from <http://www.aml.ca/category/about-us/what-is-media-literacy/>

Fairclough, N. (1989). *Language and Power*. London: Longman.

Freire, P. (1977). *Η αγωγή του καταπιεζόμενου*. (Γ. Κρητικός, Trans.) Αθήνα: Κέδρος.

Freire, P., & Macedo, D. (1987). *Literacy: Reading the Word and the World*. London: Routledge.

Giroux, H. A. (1993). Literacy and The Politics of Difference. In C. Lankshear, & P. McLaren (Eds.), *Critical Literacy: Politics, Praxis and The Postmodern* (pp. 367-377). Albany: State University of New York Press.

Giroux, H. A. (1988). *Teachers as Intellectuals: Toward a Critical Pedagogy of Learning*. Granby, Mass: Bergin & Garvey Publishers.

Kalantzis, M., & Cope, B. (2001). Πολυγραμματισμοί. Στο Α. Φ. Χριστίδης (Επιμ.), *Εγκυκλοπαιδικός Οδηγός για τη Γλώσσα* (σσ. 214-216). Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Ντίνας, Κ. Δ., & Γώτη, Ε. Γ. (2016). *Ο Κριτικός Γραμματισμός στη Σχολική Πράξη: Αρχίζοντας από το Νηπιαγωγείο...* Αθήνα: Gutenberg.

Τεντολούρης, Φ., & Χατζησαββίδης, Σ. (2014). Λόγοι του Κριτικού Γραμματισμού και η "Τοποθέτησή" τους στη Σχολική Πράξη: Προς μια Γλωσσοδιδασκτική Αναστοχαστικότητα. *Πρακτικά της 34ης Συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του Α.Π.Θ.* (σσ. 411-421). Θεσσαλονίκη: Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.

Χατζησαββίδης, Σ., Κωστούλη, Τ., & Τσιπλάκου, Σ. (2011). *Η Πρόταση για τη Διδακτική της Γλώσσας: Κριτικός Γραμματισμός και Νέες Κειμενικές Πρακτικές στο Σχολείο*. Λευκωσία: Επιμόρφωση Συμβούλων Ελληνικών. Π.Ι.

Χατζησαββίδης, Σ. (2007). *Ο Γλωσσικός Γραμματισμός και η Παιδαγωγική του Γραμματισμού: Θεωρητικές Συνιστώσες και Δεδομένα από τη Διδακτική Πράξη*. Retrieved 2015 22-Οκτώβριος from http://users.auth.gr/users/7/4/051447/public_html/dimos/docs/ergasia116.pdf

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΝΕΓ 1	ΕΞΑΜΗΝΟ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΓΛΩΣΣΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		
Χαρακτηρισμός Μαθήματος	Υποχρεωτικό		
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS: 7,5		
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
Στο συγκεκριμένο μάθημα επιχειρείται η ερμηνεία των διαφοροποιήσεων που καταγράφονται μέσα			

στην πορεία των χρόνων στις διαδικασίες της αξιολόγησης του γλωσσικού μαθήματος, μέσα από τη συστηματοποίηση των τρόπων αξιολόγησης των γλωσσικών δεξιοτήτων σε τρεις βασικές περιόδους: α) Παραδοσιακοί τρόποι αξιολόγησης (1^{ης} Γενιάς δοκιμασίες), β) Μοντέρνοι τρόποι αξιολόγησης (2^{ης} Γενιάς δοκιμασίες), γ) Μεταμοντέρνοι τρόποι αξιολόγησης (3^{ης} Γενιάς αξιολόγηση). Ακόμη, παρουσιάζονται και αναλύονται οι τυπολογίες της αξιολόγησης με βάση τον χρόνο διεξαγωγής και το σκοπό της αξιολόγησης: (πχ. αρχική/διαγνωστική, διαρκής/ διαμορφωτική, τελική).

Κύριος σκοπός του μαθήματος είναι να εμβαθύνουν οι φοιτητές/τριες τις γνώσεις τους σε σχέση με τις τυπικές γλωσσικές δοκιμασίες, αλλά και τις εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης των γλωσσικών δεξιοτήτων, ώστε να είναι σε θέση να εφαρμόσουν καινοτόμες μεθόδους εναλλακτικής, αυθεντικής και συνεχούς αξιολόγησης στο πλαίσιο της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Το μάθημα δομείται γύρω από δύο βασικούς άξονες:

A) Τυπικές μορφές αξιολόγησης: κατασκευή δοκιμασιών για τον έλεγχο των δεξιοτήτων κατανόησης και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου.

B) Εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης: κατασκευή εργαλείων εναλλακτικής αξιολόγησης των γλωσσικών δεξιοτήτων:

- Φάκελος εργασιών (portfolio)
- Ευρωπαϊκό portfolio γλωσσών
- Ημερολόγιο του μαθητή και ημερολόγιο του εκπαιδευτικού
- Σχέδια εργασίας
- Αυτοαξιολόγηση
- Πρωτόκολλο προφορικής εξωτερίκευσης

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Alderson, J C. (2000). *Assessing Reading*. Cambridge: Cambridge University Press.

Alderson, J C. & Clapham, C. (1995). *Language Test Construction and Evaluation*. Cambridge: Cambridge University Press.

Bachman, L. & Palmer, A. (1996). *Language Testing in Practice*, Oxford: Oxford University Press.

Danielson, C. & Abrutyn, L. (1997). *An introduction to using portfolios in the classroom*. Virginia: Association for Supervision and Curriculum Development.

Harrison, A. (1983). *A Language Testing Handbook*. Basingstoke: Macmillan.

Hayatdavoudi, J. & Nejad Ansari, D. (2011). Alternative Assessment in the Post-Method Era: Pedagogic Implications. *Higher Education of Social Science*, 1 (2), 19-24.

Hughes, A. (2003). *Testing for Language Teachers* Cambridge: Cambridge University Press (chapter 11).

Song, B. & August, B. (2002). Using portfolios to assess the writing of ESL students: A powerful alternative? *Journal of Second Language Writing*, 11, 49-72.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΝΕΓ 5	ΕΞΑΜΗΝΟ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΚΑΙ Η ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ		
Χαρακτηρισμός Μαθήματος	Υποχρεωτικό		
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS: 7,5		
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
Οι θεματικοί άξονες πάνω στους οποίους κινείται το περιεχόμενο του μαθήματος είναι οι εξής:			
1. Γλωσσική ποικιλία/ ετερότητα Γλώσσα και διάλεκτος			
2. Εισαγωγή στη διαλεκτολογία Διαλεκτολογία / γλωσσογεωγραφία - Νεοελληνική διαλεκτολογία			
3. Η γλωσσική ποικιλία / ετερότητα στην Ελλάδα			

- Διαλεκτικοί θύλακοι της ελληνικής
 Νεοελληνικές διάλεκτοι / ιδιώματα
 Οι κοινωνικές διάλεκτοι
4. Χώροι/πεδία αποτύπωσης της γλωσσικής ποικιλότητας
 Η γλωσσική ποικιλότητα στα ΜΜΕ
 Η γλωσσική ποικιλότητα στη λογοτεχνία
5. Στάσεις και γλωσσική πολιτική απέναντι στη γλωσσική ποικιλία / ετερότητα
 Στην Ευρωπαϊκή Ένωση
 Η ελληνική στάση
6. Η διδακτική αξιοποίηση των διαλέκτων (διεθνώς και στην Ελλάδα)
 Γλωσσική ποικιλία / ετερότητα και γλωσσική διδασκαλία
 Πρόταση διδακτικής αξιοποίησης των διαλέκτων

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Calvet, L.-J. 1994. *L' argot. Que sais-je?* Παρίσι: Presses Universitaires de France.
- Κακριδή-Ferrari, M. & Δ. Χειλά-Μαρκοπούλου. 1996. Η γλωσσική ποικιλία και η διδασκαλία της νέας ελληνικής ως ξένης γλώσσας. Στο *Η νέα ελληνική ως ξένη γλώσσα*, 17-51. Αθήνα: Ίδρυμα Γουλανδρή-Χορν.
- Ντάλτας, Π. 1997. *Κοινωνιογλωσσική μεταβλητότητα: Θεωρητικά υποδείγματα και μεθοδολογία της έρευνας*. Αθήνα: Επικαιρότητα.
- Σετάτος, Μ. 1992. Η λειτουργική εκμετάλλευση της ποικιλίας στην κοινή νεοελληνική. *ΕΕΦΣΠΘ 2* (Περίοδος Β'): 335-381. 3
- Τριανταφυλλίδης, Μ. [1947] 1963. Ελληνικές συνθηματικές γλώσσες. Στο *Άπαντα*, 2ος τόμ., 299-320. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη], ΑΠΘ.
- Vendryes, J. [1921] 1978. *Le langage: Introduction linguistique à l'histoire*. Παρίσι: Albin Michel.
- Wardough, R. 1986. *An Introduction to Sociolinguistics*. Κεφ. 2, Language, dialects, and varieties. Οξφόρδη & Κέμπριτζ: Blackwell.
- Chambers, J. K. & P. Trudgill. 1984-1985. Διάλεκτος και γλώσσα. Μτφρ. Α. Σακελλαρίου. *Γλώσσα* 7:52-61.
- Haugen, E. 1972. Dialect, language, nation. Στο *Sociolinguistics: Selected Readings*, επιμ. J. B. Pride & J. Holmes, 97-111. Λονδίνο: Penguin Books, σελ. 102-103.
- Chambers, J. K. & P. Trudgill. 1984-5. Διάλεκτος και γλώσσα. Μτφρ. Α. Σακελλαρίου. *Γλώσσα* 7:52-61, σελ. 54-56
- Andersson, L. G. & P. Trudgill. 1990. *Bad Language*. Penguin Books.
- Haugen, E. 1972. Dialect, language, nation. Στο *Sociolinguistics: Selected Readings*, επιμ. J. B. Pride & J. Holmes, 97-111. Λονδίνο: Penguin Books.
- Holmes, J. 1992. *An Introduction to Sociolinguistics*. Λονδίνο & Ν. Υόρκη: Longman.
- Hudson, R. A. 1980. *Sociolinguistics*. Κεφ. 2, Varieties of language. Κέμπριτζ: Cambridge University Press.
- Petyt, K. M. 1980. *The Study of Dialect: An Introduction to Dialectology*. Κεφ.1, Language, dialect and accent. Λονδίνο: André Deutsch.
- Sapir, E. [1931] 1949. Dialect. Στο *Selected Writings of Edward Sapir in Language, Culture and Personality*, επιμ. D. G. Mandelbaum, 83-88. Μπέρκλεϊ, Λος Άντζελες & Λονδίνο: University of California Press.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΝΕΓ 03	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΕΥΝΑΣ: ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΕΡΕΥΝΕΣ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ		
Χαρακτηρισμός Μαθήματος	Υποχρεωτικό		

ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS: 7,5
---------------------------	------------------

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι συμμετέχοντες εισάγονται στην προβληματική της έρευνας γνωρίζοντας σημαντικές μεθόδους σχετικά με τη γλωσσική διδασκαλία, όπως είναι η έρευνα – δράση, η μελέτη περίπτωσης, η ανάλυση περιεχομένου (ποσοτική και ποιοτική), η βιβλιογραφική έρευνα και η ιστορική έρευνα. Για την εξοικείωση με τις παραπάνω μεθόδους χρησιμεύει η παρουσίαση και ανάλυση ερευνών από τους εξής θεματικούς άξονες:

- A) Γλώσσα και κοινωνία
- B) Γλώσσα και γραπτός λόγος
- Γ) Γλώσσα και γλωσσική διδασκαλία
- Δ) Ανάλυση περιεχομένου
- E) Σχολικά εγχειρίδια για τη διδασκαλία της Νέας Ελληνικής
- Z) Γραμματισμός
- H) Ιστορία της γλωσσικής διδασκαλίας

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βάμβουκας, Μ. (1991): Εισαγωγή στην ψυχοπαιδαγωγική έρευνα και μεθοδολογία. Αθήνα: Γρηγόρης

Cohen, M. & Manion, L. (1994): Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας. Μτφρ. Χρ. Μητσοπούλου, Μ. Φιλοπούλου. Αθήνα: Μεταίχμιο

Γκότοβος, Α. (1992): Ορθογραφική μάθηση στο Δημοτικό. Αθήνα: Gutenberg

Κατσίλης, Ι. (2006): Εισαγωγική στατιστική. Εφαρμοσμένη στις κοινωνικές επιστήμες και την εκπαίδευση με έμφαση στην ανάλυση με υπολογιστές. Αθήνα: Gutenberg

Μήτσης, Ν. (2004): Η διδασκαλία της γλώσσας υπό το πρίσμα της επικοινωνιακής προσέγγισης. Αθήνα: Gutenberg

Μούσιου, Ο. (2004): Γλωσσοπαιδαγωγική και Διδασκαλία της Πρώτης Ανάγνωσης και Γραφής: Οι προϋποθέσεις των δασκάλων, Θεσσαλονίκη: Α. Σταμούλης

Μπασλής, Γ. (2000): Κοινωνιογλωσσολογία. Αθήνα: Γρηγόρης

Μπονίδης, Κ. (2004): Το περιεχόμενο του σχολικού βιβλίου ως αντικείμενο έρευνας: διαχρονική εξέταση της σχετικής έρευνας και μεθοδολογικές προσεγγίσεις. Θεσσαλονίκη

Ξωχέλλης, Π. (2007): Μελέτη περίπτωσης. Στο : Π. Ξωχέλλης (επιμ), Λεξικό της Παιδαγωγικής. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη, σσ. 439 - 440

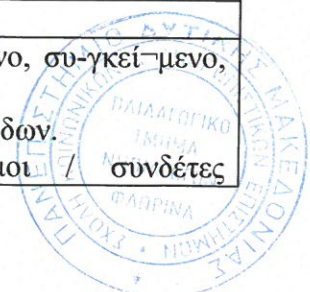
Τσάφος, Β. (2007): Έρευνα δράσης. Στο : Π. Ξωχέλλης (επιμ), Λεξικό της Παιδαγωγικής. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη, σσ. 294 – 297

Χαραλαμπίδης, Α. & Χατζησαββίδης, Σ. (1997): Η διδασκαλία της λειτουργικής χρήσης της γλώσσας: θεωρία και πρακτική εφαρμογή. Θεσσαλονίκη: Κώδικας

Χασάνδρα, Μ. & Γούδας, Μ. (2004): Κριτήρια εγκυρότητας στην ποιοτική – ερμηνευτική έρευνα. Επιστημονική Επετηρίδα της Ψυχολογικής Εταιρείας Βορείου Ελλάδος, Τομ. 2, σσ. 31 - 47

Χατζησαββίδης, Σ. (1992): Το ιστορικό της αναμόρφωσης του μαθήματος της νεοελληνικής γλώσσας στην υποχρεωτική εκπαίδευση (1976 – 1984). Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη

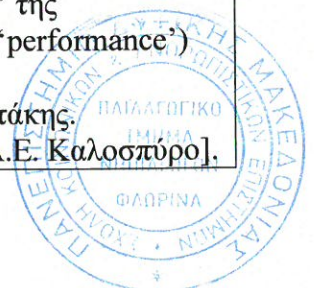
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΝΕΓ 6	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η ΓΛΩΣΣΑ ΣΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ		
Χαρακτηρισμός Μαθήματος	Εμβάθυνσης		
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS: 7,5		
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
<p>Βασικές έννοιες της Κειμενογλωσσολογίας. Διασαφήνιση των όρων: Κείμενο, συγγείμνο, περικείμενο.</p> <p>‘Εξωτερική’ και ‘εσωτερική’ σύνδεση μεταξύ εκφωνημάτων / νοηματικών περιόδων.</p> <p>Συνεκτικότητα / νοηματική αλληλουχία, συνοχή. Κειμενικοί σύνδεσμοι /</p>			

(‘δι-άρθρωτικές’ λέξεις και εκφράσεις) και ο σημασιολογικός τους ρόλος.
Κειμενικοί δείκτες που δηλώνουν ορισμένη ‘στάση’ του ομιλητή ή την ‘οπτική γωνία’ (‘άποψη’) από την οποία θεωρεί τα πράγματα. Μετα-γλωσσικοί δείκτες.
Προτασιακά επιρρηματικά και κειμενικοί δείκτες. Πώς προσδιορίζονται στα σχολικά βιβλία και στα λεξικά.
Κειμενικά γένη και είδη. Γλωσσικά και ειδολογικά χαρακτηριστικά της αφήγησης, της περιγραφής, της επιχειρηματολογίας. Είδη και υποείδη του δημοσιογραφικού λόγου.
Γλωσσικά και ειδολογικά χαρακτηριστικά του δοκιμίου (το παράδειγμα του Mon-taigne και του I.M. Παναγιωτόπουλου)
Γενικά χαρακτηριστικά της προφορικής λογοτεχνίας.
Γλωσσοϕολογικά χαρακτηριστικά του δημοτικού τραγουδιού.
Γλωσσοϕολογικά χαρακτηριστικά του λαϊκού παραμυθιού.
Φορμουλαϊκά κ.ά. επαναληπτικά σχήματα στην προφορική λογοτεχνία.
Η ‘ρητορική’ της παροιμίας.
Ειδικότερα για τις ‘λαϊκές μεταφορές’. Ποιητικότητα του λαϊκού λόγου.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- De Baugrande, R. & W. Dressler. 1981. *Introduction to Text Linguistics*. Λονδίνο & Νέα Υόρκη, Longman.
- Todorov, T. 1971. *Poétique de la Prose*. Seuil.
- Todorov, T. “Η γραμματική του αφηγηματικού λόγου”, μετάφρ. Θαν. Νάκα, περ. *Σπείρα*, τεύχ. 5 (Δεκέμβρης 1976), σσ. 74-85.
- Todorov, T. 1980. *Nouvelles Recherches sur le Récit*. Seuil.
- Αυδίκος, Ε. (επιμ.) 1994. *Το Λαϊκό Παραμύθι. Θεωρητικές Προσεγγίσεις*. Οδυσσεάς.
- Βαρβούνης, Μ.Γ. 1998. *Αφήγηση και Αφηγητές στα Ελληνικά Παραμύθια*, Καστανιώτης.
- Γεωργακοπούλου, Α. & Δ. Γούτσος. 1999. *Κείμενο και Επικοινωνία*. Ελληνικά Γράμματα.
- Γούτσος, Δ. & Σ. Κουτσουλέλου & Αι. Μπακάκου-Ορφανού (επιμ.) 2006. *Ο Κόσμος των Κειμένων*. Ελληνικά Γράμματα.
- [Γεωργακοπούλου, Α. “Αφηγηματικά κείμενα. Τύποι, ‘ατυπίες’ και πρακτικές”: στο προηγ., σσ. 33-48].
- [Παναρέτου, Ε. “Κειμενικά υπο-είδη. Οι δικαστικές αποφάσεις”: στο προηγ., 125-143].
- [Τζάννε, Α. “Έχω μια απάντηση, κάντε μου μια ερώτηση. Ο λόγος των συνεντεύξεων στην ελληνική τηλεόραση”: στο προηγ., σσ. 145-163].
- [Τσάκωνα, Β. “Διερευνώντας την οργάνωση του χιουμοριστικού κειμένου. Από το ευφυολόγημα στο χιουμοριστικό διήγημα”: στο προηγ., σσ. 185-203].
- Κουτσουλέλου Σ. 2002. *Ο Πρόλογος ως Κειμενικό Είδος*.
- Ματσαγγούρας, Η. 2001. *Κειμενοκεντρική Προσέγγιση του Γραπτού Λόγου (Η αφού σκέφτονται γιατί δεν γράφουν;)*. Γρηγόρη.
- Μερακλής, Μ.Γ. χ.χ. *Τα Παραμύθια μας*. Θεσσαλονίκη, Κωνσταντινίδης.
- Μερακλής, Μ. Γ. 1994. “Σκέψεις για μια διδακτική προσέγγιση του παραμυθιού”, *Επιθεώρηση Παιδικής Λογοτεχνίας (Θεωρητικές και Διδακτικές Προσεγγίσεις στην Παιδική Λογοτεχνία)*, τόμ. 9, σσ. 71- 7.
- Νάκας, Θαν. ¹1981. *Ο Montaigne και το Δοκίμιο*. Κάλβος.
- Νάκας, Θαν. ⁶2014. *Γλωσσοφιλολογικά, Α’*. Πατάκης [κεφ. 1: Σχέσεις ποίησης και γλώσσας· 2: Λαϊκή γλώσσα και δημοτικό τραγούδι· 3: Το δοκίμιο (απόπειρα οριοθέτησης)· 4: Τρεις παρεμβάσεις για τον Καβάφη].
- Νάκας, Θαν. ⁵2014. *Γλωσσοφιλολογικά, Δ’*. Πατάκης [κεφ. 3: Προσδιοριστικά ή συνδεδετικά στοιχεία και κειμενικοί (ή άλλοι) δείκτες -από μια διδακτική σκοπιά· 5: Γλωσσικά και ειδολογικά γνωρίσματα του δοκιμίου· I.M. Παναγιωτόπουλος -η ‘ευδοκίμηση’ της δοκιμιογραφίας· 10: Γλωσσικά και παραγλωσσικά στοιχεία της παράστασης (‘performance’) του παραμυθιού·].
- Νάκας, Θαν. ²2007. *Σχήματα (Μορφο)λεξικής και Φραστικής Επανάληψης, α’*, Πατάκης.
- Νάκας, Θαν. [σε συνεργασία με τους Μ.Ζ. Κοπιδάκη, Γ.Α. Χριστοδούλου και Ν.Α.Ε. Καλοσπύρο].

2011β. *Ρητορικός Παπαδιαμάντης*, Πατάκης.
 Παπαδοπούλου, Μ. 2007. “Επιλογή και ανάλυση κειμένων για τη διδασκαλία της Γλώσσας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: οι πινακίδες με ονόματα οδών”, στο Ν. Μήτσης & Δ. Καραδήμος, *Η Διδασκαλία της Γλώσσας*, 181-201.
 Πολίτης, Π. (επιμ.) 2009. *Ο Λόγος της Μαζικής Επικοινωνίας (Το ελληνικό παράδειγμα)*. Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών. Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.
 Σακελλαρίου, Α. 2006. “Μια φορά κι έναν καιρό... Μια διδακτική πρόταση για το παραμύθι βασισμένη στους πολυγραμματισμούς και τη διαθεματικότητα”, *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα* 26 (14-15. 5. 2005), Τομέας Γλωσσολογίας ΑΠΘ.
 Σηφianού, Μ. 2007. “Προσοχή, παρακαλώ. Οι ελληνικές αναγγελίες στο μετρό της Αθήνας”, *Γλωσσικός Περίπλους (Μελέτες αφιερωμένες στη Δ. Θεοφανοπούλου-Κοντού)*, σσ. 332-341.
 Χατζησαββίδης, Σ. 2007. *Ελληνική Γλώσσα και Δημοσιογραφικός Λόγος*. Γρηγόρη.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΝΕΓ10	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΛΥΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
Χαρακτηρισμός Μαθήματος	Υποχρεωτικό		
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ		ECTS: 10	
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
<p>Η διδασκαλία της γλώσσας και του πολιτισμού μιας ξένης χώρας σε μετανάστες αποτελεί ένα πεδίο ιδιαίτερα επίκαιρο στις μέρες μας. Κύριο στόχος του μαθήματος είναι η παρουσίαση του θεωρητικού πλαισίου και βασικών μεθοδολογικών προσεγγίσεων κατά τη διδασκαλία (με έμφαση στη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας) σε μετανάστες μαθητές στο πλαίσιο μιας διαφοροποιημένης διδασκαλίας και στην κατεύθυνση της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης. Αναδεικνύεται η έννοια της γλώσσας ως κοινωνική και πολιτισμική πρακτική και η σημασία των πολυγραμματισμών στην ανάπτυξη δεξιοτήτων, ικανοτήτων και αντιλήψεων που απαιτούνται πέραν της ανάγνωσης και γραφής- ώστε να γίνουμε κοινωνικοπολιτισμικά εγγράμματοι στις σύγχρονες κοινωνίες.</p>			
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ			
<p>Banks, (2012). <i>Διαφορετικότητα και εκπαίδευση στην ιδιότητα του πολίτη: Παγκόσμια προοπτική</i> (Επιμ. Ν. Παλαιολόγου). Αθήνα: Πεδίο.</p> <p>Παλαιολόγου Ν., & Ευαγγέλου Ο. (2012). <i>ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΓΕΝΙΑΣ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ</i>. Αθήνα: Πεδίο.</p> <p>Παλαιολόγου Ν., & Ευαγγέλου Ο. (2011). <i>Διαπολιτισμική Παιδαγωγική</i>. Αθήνα: Πεδίο.</p> <p>Νικολάου, Γ. (2011). <i>Ένταξη και εκπαίδευση αλλοδαπών μαθητών στο Δημοτικό Σχολείο</i>. Αθήνα: Πεδίο.</p> <p>Γκόβαρης, Χ. (2011). <i>Εισαγωγή στη διαπολιτισμική εκπαίδευση</i>. Αθήνα: Διάδραση.</p>			

**Κατεύθυνση: «Πολιτισμικές Σπουδές-Σημειωτική και Επικοινωνία /
Cultural Studies- Semiotics»**

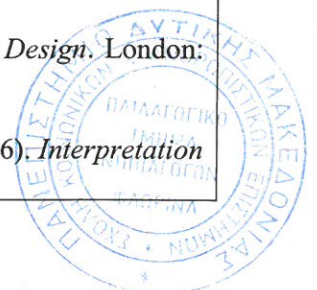
A/A	Τίτλος μαθήματος	Κατηγορία μαθήματος	Πιστωτικές Μονάδες (ECTS)
Μαθήματα Α' εξαμήνου			
1	Θεωρίες Σημειωτικής και Πολιτισμού	Υποχρεωτικό	10
2	Η ιστοριογραφία στον 21 ^ο αιώνα	Υποχρεωτικό	10
3	Μάθημα Επιλογής	Επιλογής	5
4	Μάθημα Επιλογής	Επιλογής	5
Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων Α' εξαμήνου			30
Μαθήματα Β' εξαμήνου			
1	Κοινωνιολογία Πολιτισμού	Υποχρεωτικό	10
2	Μεθοδολογία έρευνας	Υποχρεωτικό	10
3	Μάθημα Επιλογής	Επιλογής	5
4	Μάθημα Επιλογής	Επιλογής	5
Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων Β' εξαμήνου			30
Γ' εξάμηνο			
Μεταπτυχιακή Εργασία			25
1	Υποστηρικτικό-εργαστηριακό μάθημα για τη συγγραφή μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών		5
Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων Γ' εξαμήνου			30
Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων ΠΜΣ			90

Μαθήματα επιλογής

A/A	Τίτλος μαθήματος	Πιστωτικές Μονάδες (ECTS)
1	Η πολιτισμική διάσταση της εκπαίδευσης: ανάλυση και διαχείριση πολιτισμού	5
2	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης /Εκπαιδευτικών Πρακτικών	5
3	Εκπαίδευση, ρατσισμός και κοινωνικός αποκλεισμός	5
4	Πολυτροπικά μουσικά κείμενα: ανάλυση και εκπαιδευτικές εφαρμογές	5
5	Μεθοδολογία της έρευνας σε μουσικό ζήτημα: Η ελληνική παραδοσιακή μουσική ως πηγή έμπνευσης στη σύνθεση έργων για κιθάρα	5
6	Θέματα μεταφοράς και διακειμενικότητας στον κινηματογράφο και την τηλεόραση	5
7	Σύγχρονος αμερικανικός κινηματογράφος και πολιτική	5
8	Σημειωτική του πολιτικού λόγου για τους μετανάστες-πρόσφυγες στον κινηματογράφο	5

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΕ 01	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΩΡΙΑ ΣΗΜΕΙΩΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ		
Χαρακτηρισμός Μαθήματος	Υποχρεωτικό		
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	2	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS: 10
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
<p>Πρόκειται για (α) μια εισαγωγή στην ιστορική εξέλιξη, τις κύριες έννοιες, τις κυριότερες τάσεις της σημειωτικής και του πολιτισμού και (β) παρουσιάσεις μοντέλων ανάλυσης λόγου και εικόνας.</p> <p>Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΣΗΜΕΙΩΤΙΚΗΣ ως ευρωπαϊκή σημειωτική/Ρωσικός φορμαλισμός/Μαρξισμός και σημειωτική θεωρία/Vladimir Propp/Σχολής Μόσχας-Ταρτού/Γλωσσολογικός Κύκλος της Πράγας/Γλωσσολογικός Κύκλος της Κοπεγχάγης/Γαλλικός δομισμός και σημειωτική/Μεταδομισμός και μεταμοντερνισμός/Η σημειωτική των Η.Π.Α.</p> <p>Οι τέσσερις γλωσσολογίες/Η Γλώσσα (langue)/Το κύκλωμα επικοινωνίας και το σημείο/Αρχές της Γλώσσας/Κανόνες της Γλώσσας/Η Γλώσσα ως σύστημα στοιχείων και σχέσεων/Μορφή και ουσία/Το μη σημειωτικό τρίγωνο/Το σημαίνόμενο ως πολιτισμική μονάδα/Το διαφορεικό της Γλώσσας και η αξία/Δήλωση και συνδήλωση/Αναλυτική παρουσίαση του μοντέλου <i>δήλωση-συνδήλωση και συσχέτιση εικόνα-κείμενο (R. Barthes)</i>.</p> <p>Συνταγματική ανάλυση: Αφηγηματολογία/Παραδειγματική ανάλυση: Ισοτοπίες /Η σύνθεση του σημικού πυρήνα/Η έδραση της ισοτοπίας/Το σημειωτικό επίπεδο ανάλυσης της ισοτοπίας/Το ιεραρχικό επίπεδο ανάλυσης της ισοτοπίας/Η σχέση μεταξύ απλών ισοτοπιών/Η σχέση μεταξύ σύνθετων ισοτοπιών/Το πλέγμα και η ιεραρχία των ισοτοπιών/Η διευρυμένη έννοια της ισοτοπίας /Αναλυτική παρουσίαση μοντέλου <i>ισοτοπίες και κώδικες (A.J. Greimas)</i>.</p> <p>Γενική εισαγωγή στην πολυτροπική σημειωτική/Οπτικός γραμματισμός /Συστημική λειτουργική γραμματική/Πολυτροπική ανάλυση λόγου /Αναλυτική παρουσίαση του μοντέλου πολυτροπική σημειωτική (Kress and Van Leeuwen & Unsworth) στα σχολικά εγχειρίδια και στα παιδικά ιχνογραφήματα.</p> <p>Μουσική, Μουσικοί Πολιτισμοί και Μουσικές Κουλτούρες - Μουσική Ταυτότητα - Μουσικός Γραμματισμός - Εισαγωγή στη Μουσική Σημειωτική όπως αναπαρίσταται στα ντοκιμαντέρ και στα ιστορικά κινηματογραφικά έργα.</p>			
Ένδεικτική βιβλιογραφία			
<p>Λαγόπουλος Α.-Φ. Επιστημολογίες του νοήματος, δομισμός και σημειωτική. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο</p> <p>Λαγόπουλος Α.-Φ. & Κ. Boklund-Λαγοπούλου. <i>Εισαγωγή στη σημειωτική</i>, επιμ. Ι.Βαμβακίδου, Ε. Κουρδής, Α.-Χ. Χριστοδούλου (υπό έκδοση)</p> <p>Bouissac, P. (1998). <i>Encyclopedia of semiotics</i>. Oxford: Oxford University Press</p> <p>Eco, U. <i>A theory of semiotics</i>. Advances in Semiotics (Bloomington and London: Indiana University Press, 1976)</p> <p>Elliott, A., & Lemert, C. (2014). <i>Introduction to Contemporary Social Theory</i>. Routledge.</p> <p>Greimas, A. J., & Courtés, J. (1982). <i>Semiotics and language: An analytical dictionary</i> (p. 278). Bloomington: Indiana University Press.</p> <p>Greimas A.J. (1966). <i>Sémantique Structurale</i>. Paris: Larousse</p> <p>Halliday, M. A. K. (1978). <i>Language as Social Semiotic</i>. London Arnold. Harrison, C. (2003). 'Visual Social Semiotics: Understanding How Still Images Make Meaning'. <i>Technical Communication</i>, vol.50, no.1, pp.46-60.</p> <p>Innis, R. E. (Ed.). (1985). <i>Semiotics: An introductory anthology</i>. Indiana University Press</p> <p>Johansen, J. D. (1985). Prolegomena to a semiotic theory of text interpretation. <i>Semiotica</i>, 57(3-4), 225-288.</p> <p>Kabuto, B. (2014). A semiotic perspective on reading picture books: The case of Alexander and the Wind-Up Mouse. <i>Linguistics and Education</i>, 25, 12-23.</p> <p>Kress, G. and Van Leeuwen, T. (2006). <i>Reading Images – The Grammar of Visual Design</i>. London: Routledge.</p> <p>Nöth, W. (1995). <i>Handbook of semiotics</i>. Indiana University Press</p> <p>Osborne, P. (2013). <i>Philosophy in cultural theory</i>. Routledge. Ricoeur, P. (1976). <i>Interpretation theory: Discourse and the surplus of meaning</i>. TCU Press.</p>			

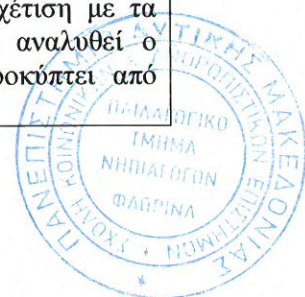
Schleifer, R. (1987). *A.J Greimas and the nature of meaning: linguistics, semiotics and discourse theory*. London: Croom Helm. Shaumyan, S. (1987). *A semiotic theory of language*. Bloomington, Indianapolis: Indiana University Press.

Silverman, K. (1983). *The subject of semiotics*. Oxford University Press. Thwaites, T., Davis, L., & Mules, W. (2002). *Introducing cultural and media studies: a semiotic approach*. Palgrave.

Unsworth, L. (ed) (2008). *Multimodal Semiotics: Functional Analysis in Contexts of Education*. London: Continuum.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΕ 05	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΟΝ 21^ο ΑΙΩΝΑ		
Χαρακτηρισμός Μαθήματος	Υποχρεωτικό		
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	2	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS: 10
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
<p>Τα ερωτήματα που καλούμαστε να απαντήσουμε: «Τι είναι η Ιστορία και πώς γράφεται η Ιστορία; Τα ερωτήματα αυτά παραμένουν ακόμη μετέωρα και, παρότι οι σύγχρονοι ιστορικοί παραμένουν σκεπτικιστές, μπορούν ωστόσο να «προφητέψουν» ότι δεν πρόκειται να απαντηθούν άμεσα. Το ίδιο το παρελθόν φαίνεται «τελειωμένο» και συνεπώς δεν μπορεί να αλλάξει. Η εικόνα όμως που έχουμε για αυτό αλλάζει διαρκώς», όπως επισημαίνει ο Μαρκ Μπλοχ, πρωτεργάτης της σχολής των Αννάλ. Η διάκριση του παρόντος και του παρελθόντος καθορίζει την Ιστοριογραφία του 21ου αιώνα, εμπλουτίζοντας την ιστορική «εμπειρία» όσων δεν έχουμε βιώσει, αλλά τα προσλαμβάνουμε με αναλυτικό αναστοχασμό, προσεγγίζοντας δομικές αναλύσεις για τις συλλογικές δράσεις, τους ομαδικούς αποκλεισμούς, τις κοινωνικές εξεις και τις εκπαιδευτικές αξίες που μέσω της πολιτικής και κοινωνικής ιστορίας επιδιώκουμε να αναδειξουμε.</p> <p>Ο στόχος στα μαθήματα είναι να ανακαλύψουν οι φοιτητές/τριες τον πληθυντικό αριθμό και τις πολλαπλές αφηγήσεις σε κάθε εκπαιδευτική βαθμίδα.</p>			
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ			
<p>Βαμβακίδου, Ι. (2005). Τρίτη αναθεωρημένη έκδοση. Θράκες, Ιστορική καταγραφή και ιστορική ανάγνωση των εικαστικών μαρτυριών για τη συμμετοχή τους στον Αγώνα του 1821. Θεσσαλονίκη: Αντ. Σταμούλης. Γ. Κόκκινος (2003). <i>Επιστήμη, ιδεολογία, ταυτότητα</i>. Αθήνα: Μεταίχμιο. C. Levis-Strauss (1978). <i>Μύθος και νόημα</i>. Μετ. Β. Αθανασόπουλος. Αθήνα: Καρδαμίτσας. L. Grossberg, C. Nelson, P. A. Treichler (1992). <i>Καλειδοσκόπιο-Μελέτες για τον Πολιτισμό</i>. Μετ. Μ. Διάφα. Θεσσαλονίκη: Μάγια, 192. R. Williams (1994). <i>Κουλτούρα και Ιστορία</i>. Μετ. Β. Αποστολίδου. Αθήνα: Γνώση, 30-34</p>			

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σημειωτική του πολιτικού λόγου για τους μετανάστες-πρόσφυγες στον κινηματογράφο	
Χαρακτηρισμός Μαθήματος	Επιλογής	
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS: 5	
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		
<p>Το μάθημα εστιάζεται στον σημειωτικό λόγο του κινηματογράφου, με έμφαση σε θεματικές, που αναφέρονται στο προσφυγικό ζήτημα. Ερμηνεύονται οι πολιτικές και κοινωνικές συναρθρώσεις, που διαμορφώνονται σε πολυπολιτισμικές κοινωνίες. Αναλύονται οι πολιτικές ρηματικές κατασκευές, όπως αυτές εκφράζονται στον κινηματογράφο, οι οποίες εκτυλίσσουν μια μορφή αφήγησης για τη σύνθετη κοινωνικο-πολιτική πραγματικότητα, όπως διαμορφώνεται με την κινητικότητα πληθυσμού. Προσδιορίζεται ο θεσμικός ρόλος και οι εφαρμοζόμενες πρακτικές σε άμεση συσχέτιση με τα σύνθετα ιδεολογικά πεδία. Επιλέγονται συγκεκριμένες ταινίες, προκειμένου να αναλυθεί ο παραγωγικός κοινωνικός λόγος ως παράδειγμα κινηματογραφικού λόγου, που προκύπτει από διαπραγμάτευση διαφορετικών κοινωνικο-πολιτικών νοημάτων.</p>		

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Branigan, E. (1984). Point of View in the Cinema. Berlin: Mouton de Gruyter.
- Marfleet, P. (2005). Refugees in a Global Era. New York: Palgrave Macmillan.
- Metz, C. & Taylor, M. (1990). Film Language: A Semiotics of the Cinema. Chicago: University of Chicago Press.
- Stam, R. (1991). New Vocabularies in Film Semiotics. London: Routledge.
- Van Arsdale, P. (2006). Forced to Flee. London: Lexington Books.
- Wollen, P. (1973). Signs and Meaning in the Cinema. USA: Indiana University Press.

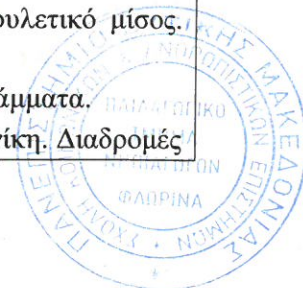
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εκπαίδευση, ρατσισμός και κοινωνικός αποκλεισμός	
Χαρακτηρισμός Μαθήματος	Επιλογής	
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS: 5	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στα πλαίσια του μαθήματος επιχειρείται, καταρχήν, η διαπραγμάτευση του όρου «Κοινωνικός Αποκλεισμός» και η εκτενής ανάλυση και κατανόηση του αντίστοιχου κοινωνικού φαινομένου. Στη συνέχεια αναδεικνύονται τα βασικά χαρακτηριστικά του, που τον καθιστούν κοινωνικό πρόβλημα και αναζητούνται οι αιτίες παραγωγής, συντήρησης και αναπαραγωγής του. Περιγράφονται τα πεδία στα οποία αναπτύσσεται (επιστήμη, πολιτική, ΜΜΕ), οι τεχνικές και τα μέσα με τα οποία συντηρείται (αποσιωπήσεις, διαστρεβλώσεις, επιλεκτικές αναφορές, γενικότερα ρατσιστικά στερεότυπα και προκαταλήψεις), η ιδεολογία στη βάση της οποίας εκλογικεύεται και νομιμοποιείται, ενώ παράλληλα αναδεικνύεται η μορφή κοινωνικοοικονομικής συγκρότησης στα πλαίσια της οποίας ενσαρκώνεται. Ομοίως, μέσω μιας ευρύτερης κριτικής ανάγνωσης του φαινομένου, εξετάζεται και η ενδεχόμενη υπέρβαση και επίλυσή του. Η συζήτηση, ωστόσο, διεξάγεται με ευθείες αναγωγές στο χώρο της εκπαίδευσης, έχοντας απώτερο σκοπό την αντιμετώπιση μιας από τις ιδιαίτερες διαστάσεις του φαινομένου (εκείνης του εκπαιδευτικού αποκλεισμού). Επομένως, αναπόφευκτη κρίνεται η συμπερίληψη όλων εκείνων που τελούν σε κίνδυνο ή έχουν ήδη βιώσει τον εκπαιδευτικό και –κατ' επέκταση- κοινωνικό αποκλεισμό στη χώρα μας (παιδιά μεταναστών, προσφύγων και παλιννοστούντων, παιδιά με αναπηρίες, παιδιά φτωχών οικογενειών και της ευρύτερης λαϊκής τάξης, Τσιγγανόπουλα κ.ά.). Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην ανάλυση των πολύ συγκεκριμένων και αρκετά διαφοροποιημένων κοινωνικών και εκπαιδευτικών συνθηκών, στις οποίες υπόκεινται αυτά. Στα πλαίσια της διαπραγμάτευσης εφικτών λύσεων του φαινομένου, συζητούνται οι όροι και παρουσιάζονται αναλυτικά οι βασικές αρχές της Διαπολιτισμικής και της Αντιρατσιστικής Εκπαίδευσης, τόσο κατ' αντιπαράθεση μεταξύ τους όσο και με τα ιστορικά προγενέστερα, ωστόσο κυρίαρχα σήμερα, παραδείγματα της αφομοίωσης και της ενσωμάτωσης. Τέλος, ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στην ανάλυση της νέας τάσης θεσμικής νομιμοποίησης εξαιρετικά ρατσιστικών, νεοναζιστικών μορφωμάτων στην παγκόσμια πολιτική σκηνή, στη βάση πάντα μιας προσπάθειας κατάδειξής τους ως βασικών πηγών κοινωνικού αποκλεισμού διάφορων πληθυσμιακών ομάδων στην Ελλάδα και διεθνώς.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Μπαλιμπάρ, Ετ., & Βαλλερστάιν, Ιμ. (1991) (μτφρ.: Άγ. Ελεφάντης & Ελ. Καλαφάτη). Φυλή, Έθνος, Τάξη. Οι διαφορούμενες ταυτότητες. Αθήνα: Ο Πολίτης.
- Cummins, J. (1999). Ταυτότητες υπό διαπραγμάτευση. Εκπαίδευση με σκοπό την Ενδυνάμωση σε μια Κοινωνία της Ετερότητας. Αθήνα: Gutenberg.
- Τσιάκαλος, Γ., & Σπανού, Ε. (Επιμέλεια), (1999). Ανθρώπινη Αξιοπρέπεια και Κοινωνικός Αποκλεισμός. Εκπαιδευτική Πολιτική στην Ευρώπη. Εταιρεία Πολιτικού Προβληματισμού Ν. Πουλιαντζάς. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Παπαδημητρίου. Δ. Ζήσης. (2000). Ο Ευρωπαϊκός Ρατσισμός. Εισαγωγή στο φυλετικό μίσος, Ιστορική, Κοινωνιολογική και Πολιτική μελέτη. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Τσιάκαλος, Γ. (2000). Οδηγός Αντιρατσιστικής Εκπαίδευσης. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Λαμπριανίδης, Λ., & Λυμπεράκη, Αντ. (2001). Αλβανοί μετανάστες στη Θεσσαλονίκη. Διαδρομές

ενημερίας και παραδρομές δημόσιας εικόνας. Αθήνα: Παρατηρητής.

- Ζώνιου-Σιδέρη, Αθ., & Σπανδάγου, Ηλ. (Επιμέλεια), (2005). Εκπαίδευση και Τύφλωση. Σύγχρονες τάσεις και προοπτικές. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Κάτσικας, Χρήστος, & Πολίτου, Εύα. (2005). Εκτός «Τάξης» το «Διαφορετικό»; Τσιγγάνοι, Μειονοτικοί, Παλιννοστούντες και Αλλοδαποί στην Ελληνική Εκπαίδευση. Αθήνα: Gutenberg.
- Τσιάκαλος, Γ. (2006). Απέναντι στα εργαστήρια του ρατσισμού. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γ. Δαρδανός.
- Μαυρίδης, Μπ. (2007). Κυρίαρχος Λόγος και Κοινωνικός Αποκλεισμός. Τα πεδία της Πολιτικής, της Επιστήμης και της Εκπαίδευσης. Θεσσαλονίκη: Βάνιας.
- Oliver, Michael. (2009). Αναπηρία και Πολιτική. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Foucault, M. (2011) (μτφρ.: Τ. Μπέτζελος). Επιτήρηση και τιμωρία. Η γέννηση της φυλακής. Αθήνα: Πλέθρον.
- Παπαδοπούλου, Δ. (2012). Κοινωνιολογία του Αποκλεισμού στην εποχή της Παγκοσμιοποίησης. Η διάρρηξη του κοινωνικού δεσμού και η αδυναμία συμμετοχής στα κοινωνικά δικαιώματα υπό συνθήκες κρίσης. Αθήνα: Τόπος.
- Τουρτούρας, Χρ. (2012). (β' έκδοση). Σχολική αποτυχία και αποκλεισμός. Η περίπτωση των παιδιών από την πρώην Σοβιετική Ένωση. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Παληκίδης, Άγ. (Επιμ.) (2013) (α' έκδ.). Κριτικές προσεγγίσεις του ναζιστικού φαινομένου. Από την ιστοριογραφία και την πολιτική θεωρία στη σχολική ιστορική μάθηση. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Κυρίδης, Αργ. (Επιμ.) (2014). Ευπαθείς κοινωνικές ομάδες και διά βίου μάθηση. Αθήνα: Gutenberg.
- Melzer, R., & Serafin, S. (Επιμ.) (2014) (μτφρ.: Ελ. Παπαδάκη). Ο δεξιός εξτρεμισμός στην Ευρώπη. Αναλύσεις χωρών, αντίπαλες στρατηγικές, προσπάθειες εξόδου προς την αγορά εργασίας. Αθήνα: Πόλις.
- Τσιάκαλος, Γ. (2015). Για τη ναζιστική ακροδεξιά και την πολιτική καθημερινότητα στην εποχή της κρίσης. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Winkler, A. H. (2015) (ανατύπωση) (μτφρ.: Άντζη Σαλαμπάση). Βαϊμάρη. Η ανάπηρη δημοκρατία 1918-1933. Αθήνα: Πόλις.
- Ελευθεράκης, Γ. Θ., & Οικονομίδης, Δ. Β. (Επιμ.) (2018) (α' έκδ.). Παιδαγωγική και Κοινωνιολογία της Δημοκρατίας & των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων. Αθήνα: Διάδραση.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΕ 07	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ		
Χαρακτηρισμός Μαθήματος	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS: 10		
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
<ul style="list-style-type: none">- Ειδικότερα επιχειρείται η ανάλυση και ερμηνεία εννοιών όπως "βιομηχανία και εκδημοκρατισμός της κουλτούρας", "πολιτιστική βιομηχανία" "μαζική κουλτούρα" "κιτς και πλαστογράφηση της αυθεντικής τέχνης" "δημοφιλής κουλτούρα" «μαζική επικοινωνία» κλπ. σε σχέση με το γενικότερο ζήτημα της επικοινωνίας και ειδικότερα του ρόλου των ΜΜΕ στη σύγχρονη εποχή.- Ειδική αναφορά επίσης δίνεται σε βασικές θεωρητικές τάσεις προσέγγισης των πολιτισμικών φαινομένων μέσα από σχολές σκέψης όπως για παράδειγμα η Σχολή της Φρανκφούρτης, ή σχολή του Birmingham κ.α.- Η διδασκαλία οργανώνεται σε επιμέρους θεματικές ενότητες οι οποίες δομούνται:- στις βασικές θεωρίες που συγκροτούν το πεδίο- στα βασικά εργαλεία που συνιστούν τη μεθοδολογία			

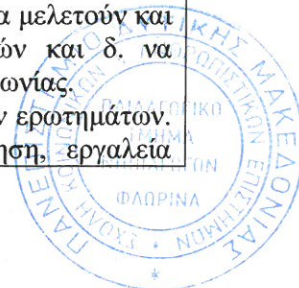

- στις βασικές πρακτικές που συνθέτουν το πεδίο του πολιτισμού στη νεωτερικότητα
- σε παρουσίαση παραδειγμάτων και μελετών περίπτωσης από εφαρμοσμένες πολιτισμικές πρακτικές.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Adorno, Lowenthal, Marcuse, Horkheimer, *Τέχνη και Μαζική Κουλτούρα*, Ύψιλον, Αθήνα 1984. Adorno, Th., *Αισθητική θεωρία*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2000. Auge, Marc, *Για μια ανθρωπολογία των σύγχρονων κόσμων*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1999. Bourdieu, Pierre, *Γλώσσα και συμβολική εξουσία*, Καρδαμίτσας, Αθήνα 1999. Βρύζας Κ., *Παγκόσμια επικοινωνία και πολιτιστικές ταυτότητες*, Gutenberg, Αθήνα 1997. Eagleton, T., *Η έννοια της κουλτούρας*, Πόλις, Αθήνα 2003. Eco U., 1988, *Ο υπεράνθρωπος των μαζών*, Γνώση, Αθήνα. Elias, N., *Η εξέλιξη του Πολιτισμού*, τόμ. Α και Β , Νεφέλη, Αθήνα 1997. Escarpit, R., *Κοινωνιολογία της λογοτεχνίας*, Ζαχαρόπουλος, Αθήνα 1972. Graburn N., (ed.), *Ethnic and Tourist Arts, Cultural expressions from the fourth world*, University of California Press, 1976. Gramsci, A., *Η οργάνωση της Κουλτούρας*, Στοχαστής, Αθήνα 1973 Hall, J., *Κοινωνιολογία της λογοτεχνίας*, Gutenberg, Αθήνα 1990. Hall, St./Held, D./McGrew, A.: *Η Νεωτερικότητα σήμερα*. Εκδ. Σαβάλλας, Αθήνα 2003. Horkheimer, M.,-Adorno,T., *Η διαλεκτική του Διαφωτισμού*, Ύψιλον, Αθήνα 1986. Horkheimer, M., *Η έκλειψη του Λόγου*, Κριτική, Αθήνα 1987. Horkheimer, M., *Το τέλος του Λόγου*, Έρασμος, Αθήνα 1988. Jameson, F., *Τομεταμοντέρνο*, Νεφέλη, Αθήνα 1999. Keesing Roger, *Cultural Anthropology*, Holt, Rinehart & Winston, New York 1981. Lukacs, G., 1978, *Η θεωρία του μυθιστορήματος*, Ίκμων, Αθήνα. Nelson C. / Grossberg L, (ed.), *Marxism and the Interpretation of Culture*, Macmillan education, 1988. Smith, Philip: *Πολιτισμική Θεωρία*. Εκδ. Κριτική, Αθήνα 2006. Williams R., 1994, *Κουλτούρα και ιστορία*, Γνώση, Αθήνα. Wolff J., *Aesthetics and the Sociology of Art*, Unwin, London 1983. Adorno, T.W., *Σύνοψη της πολιτιστικής βιομηχανίας*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1989. Δημητρίου Σωτήρης, «Το πεδίο ορισμών της κουλτούρας στην ανθρωπολογία», στο, «Κουλτούρα και Αντιστάσεις», αφιέρωμα, *Ουτοπία* 43, Ιανουάριος / Φεβρουάριος, (επιμέλεια: Χ. Δερμεντζόπουλος / Σ. Σταυρίδης), 2001. Marcuse, H., *Αρνήσεις*, Ύψιλον, Αθήνα 1985. Marcuse, H., *Το τέλος της Ουτοπίας*, Ύψιλον, Αθήνα 1985. Φίλιας, Β., *Κοινωνιολογία του πολιτισμού*, τόμ. I και II, III Παπαζήσης, Αθήνα 2000-01.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΕ 04	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ		
Χαρακτηρισμός Μαθήματος	Υποχρεωτικό		
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS: 10		
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
<p>Το μάθημα αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στην Έρευνα και στη Μεθοδολογία της Έρευνας. Συγκεκριμένα, οι φοιτητές, μαθαίνουν βασικά στοιχεία για την ερευνητική διαδικασία, να προσδιορίζουν με σαφήνεια το ερευνητικό αντικείμενο και τα ερευνητικά ερωτήματα και να επιλέγουν τα κατάλληλα ερευνητικά δεδομένα.</p> <p>Επίσης, αποκτούν γνώσεις που αφορούν τη δομή μιας επιστημονικής εργασίας, την βιβλιογραφική αναζήτηση επιστημονικών ερευνών, να εξηγούν τα ερευνητικά αποτελέσματα, να ερμηνεύουν τις συνθήκες κάτω από τις οποίες μπορούν να γενικεύσουν τα ερευνητικά αποτελέσματα.</p> <p>Είναι σε θέση να συνθέτουν και να κοινοποιούν με σαφήνεια τις πληροφορίες που προκύπτουν από τις ερευνητικές διαδικασίες, καθώς επίσης και να κατασκευάζουν νέες ερευνητικές ιδέες, να διατυπώνουν προβλήματα και να προτείνουν λύσεις, αναδιοργανώνοντας και ανακατασκευάζοντας όπου χρειάζεται τις ερευνητικές υποθέσεις.</p> <p>Στόχος του μαθήματος είναι να έρθουν σε επαφή οι μεταπτυχιακοί φοιτητές με βασικές έννοιες μεθόδων έρευνας, ώστε να είναι σε θέση: α. να γνωρίζουν βασικές μεθόδους συλλογής και επεξεργασίας ερευνητικών δεδομένων, β. να μπορούν να παρουσιάζουν ερευνητικά αποτελέσματα, γ. να μελετούν και να κατανοούν επιστημονικά άρθρα τα οποία βασίζονται σε αποτελέσματα ερευνών και δ. να παρακολουθούν τις επιστημονικές εξελίξεις στην έρευνα της Σημειωτικής και της Επικοινωνίας.</p> <p>Περιεχόμενο: Ορισμός μεθόδων έρευνας. Ορισμός ερευνητικού θέματος και ερευνητικών ερωτημάτων. Ορισμός παραμέτρων μεθόδων: πληθυσμός, υποκείμενο, δείγμα, μεταβλητή, μέτρηση, εργαλεία</p>			

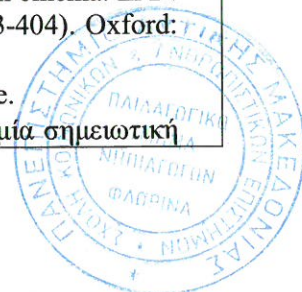

μέτρησης (ερωτηματολόγιο, τεστ κτλ), συλλογή ποσοτικών δεδομένων, επεξεργασία ποσοτικών δεδομένων, παρουσίαση αποτελεσμάτων.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Babbie, E. (2011). Εισαγωγή στην Κοινωνική Έρευνα, Αθήνα: Κριτική. Creswell, W. J. (2011). Η Έρευνα στην Εκπαίδευση. Σχεδιασμός, Διεξαγωγή και Αξιολόγηση της Ποσοτικής και Ποιοτικής Έρευνας, Αθήνα: Ίων. Fairclough, N. (2003). Analyzing Discourse: Textual Analysis for Social Research. London: Routledge. Miles, M. & Huberman, M. (1994). Qualitative Data Analysis. London: SAGE publications. Morrison, K., Manion, L. & Cohen, L. (2008). Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας, Αθήνα: Μεταίχιμο. Ζαφειροπούλου, Κ. (2012). Ποσοτική εμπειρική έρευνα και δημιουργία στατιστικών μοντέλων, Αθήνα: Κριτική. Τσάντας, Ν., Μωυσιάδης, Χ., Μπαγιάτης, Ντ. & Χατζηπαντελής, Θ. (1999). Ανάλυση δεδομένων με τη βοήθεια στατιστικών πακέτων, Θεσσαλονίκη: Ζήτη.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πολυτροπικά μουσικά κείμενα:	ανάλυση και εκπαιδευτικές εφαρμογές
Χαρακτηρισμός Μαθήματος	Επιλογής	
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS: 5	
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		
<p>Το μάθημα έχει εργαστηριακό χαρακτήρα. Στο εισαγωγικό στάδιο, οι φοιτήτριες /φοιτητές θα εξοικειωθούν με τους όρους που αφορούν στη μουσική επικοινωνία και στα μεταμοντέρνα μουσικά τοπία, θα κατανοήσουν τις πτυχές της κοινωνικής λειτουργίας της μουσικής, θα προβληματιστούν για το νόημα της μουσικής (βιο-ακουστικοί παράγοντες, συναίσθημα και πολιτισμικό πλαίσιο) και για ζητήματα αναφορικά με τη δόμηση της μουσικής ταυτότητας.</p> <p>Στο επόμενο στάδιο, οι φοιτήτριες/φοιτητές θα γνωρίσουν τα εργαλεία ανάλυσης και ερμηνείας πολυτροπικών κειμένων (μουσικό βίντεο, διαφημιστικά σποτ, κινηματογραφικές ταινίες, βίντεο ΜΚΟ), θα μπορούν να αναγνωρίζουν τις λειτουργίες της μουσικής στα πολυτροπικά κείμενα και θα εφαρμόσουν τις αποκτηθείσες γνώσεις και δεξιότητες στην αποδόμηση πολυτροπικών κειμένων (αλληλεπίδραση σημειωτικών συστημάτων, διασημειωτική μετάφραση, κώδικες και συμβάσεις).</p> <p>Αναφορικά με τις εκπαιδευτικές εφαρμογές το μάθημα περιλαμβάνει τις ενότητες: Μουσική Επικοινωνία στο Σχολείο, Τεχνών Διάλογοι στην Εκπαίδευση, Κριτική Θεωρία και Εκπαίδευση, Γραμματισμός στα ΜΜΕ, Το Μουσικό Βίντεο στο Σχολείο. Από τις εν λόγω ενότητες θα γίνει επιλογή ανάλογα με τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες των φοιτητριών/φοιτητών.</p>		
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ		
<ul style="list-style-type: none">- Cohen, A. (2005). How Music Influences the Interpretation of Film and Video: Approaches from Experimental Psychology. In R. A. Kendall & R. W. H. Savage (Eds.), Selected Reports in Ethnomusicology: Perspectives in Systematic Musicology (pp. 15-36). Los Angeles: University of California.- Cook, N. (1998). Analysing musical multimedia. Oxford, New York: London Press.- Gorbman, C. (1987). Unheard melodies - Narrative film music. London: BFI.- Κοκκίδου, Μ. (2009). Μουσικός Γραμματισμός: η περίπτωση της τηλεοπτικής διαφήμισης. Στα πρακτικά του Πανελληνίου Συνεδρίου «Παιδί και Οπτικοακουστικά Μέσα Επικοινωνίας». Θεσσαλονίκη: Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών, Α.Π.Θ. & Μορφωτικό Ίδρυμα Ένωσης Συντακτών Εφημερίδων Μακεδονίας-Θράκης.- Kokkidou, M. & Tsigka, C. (2016). Η κουλτούρα των βιντεοκλίπ: η περίπτωση των μουσικών βιντεοκλίπ δια-τροπικής ακρόασης. In E. Deltsoy & M. Papadopoulou (Eds.), Selected Proceedings from the 10th International Conference of the Hellenic Semiotics Society "Changing worlds and Signs of the times". Available at <http://hellenic-semiotics.gr/wp-content/uploads/2016/04/33_Changing_Worlds_Signs_of_the_Times_Kokkidou_Tsigka_408-419.pdf>.- Lipscomb, S. D., & Tolchinsky, D. E. (2005). The role of music communication in cinema. In D. Miell, R. MacDonald, & D. Hargreaves (Eds.), Musical communication (pp. 383-404). Oxford: Oxford University Press.- Tagg, P. (1999). Introductory notes to the Semiotics of Music. Liverpool: Brisbane.- Τσακνίδου, Ε., & Κοκκίδου, Μ. (2014). Μουσική και Τηλεοπτική Διαφήμιση: μία σημειωτική		

προσέγγιση με μουσικοπαιδαγωγικές εφαρμογές. Μουσικοπαιδαγωγικά, 12, 34-55.

- Wingstedt, J. (2010). Narrative Media Music – Functions and Knowledge. In C. Ferm Thorgersen & S. Karlsen (Eds.), Music, Education and Innovation – Festschrift for Sture Brändström (pp. 53-66). Luleå University of Technology.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θέματα μεταφοράς και διακειμενικότητας στον κινηματογράφο και την τηλεόραση	
Χαρακτηρισμός Μαθήματος	Επιλογής	
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS: 5	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα «Θέματα μεταφοράς και διακειμενικότητας στον κινηματογράφο και την τηλεόραση» στοχεύει:

- στην εισαγωγή του/της φοιτητή/φοιτήτριας στην έννοια της μεταφοράς,
- στην ιστορική αναδρομή του φαινομένου και
- στην παρουσίαση, κατανόηση και χρήση των θεωρητικών και μεθοδολογικών αφηγηματικών εργαλείων, που χρησιμοποιούνται στην ανάλυση και αντλούνται από τις επιστήμες της σημειωτικής και της αφηγηματολογίας.

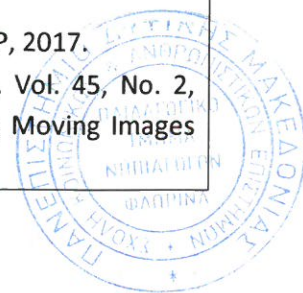
Ο/Η φοιτητής/τρια θα έχει την ευκαιρία να εφαρμόσει τις θεωρίες μέσω κινηματογραφικών και τηλεοπτικών αποσπασμάτων που προέρχονται από διάφορες πηγές (θέατρο, λογοτεχνία, κόμικ, κ.λπ.), ενώ η συγκριτική ανάλυση θα τον/τη βοηθήσει να αναπτύξει τη θεωρητική και κριτική του/της ικανότητα.

Με το πέρας του μαθήματος, ο/η φοιτητής/τρια θα μπορεί:

- να αναγνωρίσει το είδος της μεταφοράς στο οποίο ανήκει μία ταινία και
- να εφαρμόζει βασικά αφηγηματικά και σημειωτικά μεθοδολογικά εργαλεία σε συγκριτικές αναλύσεις φιλμικών κειμένων

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Andrew, Dudley. "Adaptation." In Film Adaptation, edited by James Naremore, New Brunswick: Rutgers University Press 2000 [1948], 28-37.
- Bazin, André. "Adaptation, or The Cinema as Digest." In Film Adaptation, edited by James Naremore, New Brunswick: Rutgers University Press 2000 [1948], 19-27.
- Barthes, Roland. 'Εισαγωγή στη Δομική Ανάλυση των Αφηγημάτων', στο Εικόνα – Μουσική – Κείμενο, μτφ. Γιώργος Σπανός, Αθήνα: Πλέθρον, 1988. 93-136.
- Boozer, Jack (ed.). Authorship in Film Adaptation. Austin: University of Texas Press, 2008.
- Cartmell, Deborah and Imelda Whelehan. Screen Adaptation: Impure Cinema. New York: Palgrave, 2010)
- Cartmell, Deborah and Imelda Whelehan (eds.). Adaptations, From Text to Screen, Screen to Text. New York: Routledge, 1999.
- Elliott, Kamilla. Rethinking the Novel/Film. Cambridge: Cambridge UP, 2009.
- Hutcheon, Linda. A Theory of Adaptation. New York: Routledge, 2006.
- Jeffries, Dru. Comic Book Film Style: Cinema at 24 Panels per Second. Austin: U of Texas P, 2017.
- Κακλαμανίδου, Δέσποινα. Όταν το Μυθιστόρημα Συνάντησε τον Κινηματογράφο. Αθήνα: Αιγόκερως, 2006.
- Leitch, Thomas (ed.). The Oxford Handbook of Adaptation Studies. Oxford: Oxford UP, 2017.
- Leitch, Thomas. "Twelve Fallacies in Contemporary Adaptation Theory." Criticism, Vol. 45, No. 2, Special Film Issue Part Two: New and/or Neglected Approaches To Understanding Moving Images (Spring 2003), pp. 149-171.

- Leitch, Thomas. Film Adaptation and Its Discontents. Baltimore: John Hopkins University Press, 2011.
- McFarlane, Brian. Novel to Film. Oxford: Clarendon Press, 1996.
- Orr, John and Nicholson, Colin. Cinema and Fiction. Edinburgh: Edinburgh University Press, 1992.
- Papazian, Gretchen and Joseph Michael Sommers (eds.). Game On, Hollywood!: Essays on the Intersection of Video Games and Cinema. Jefferson: McFarland, 2013.
- Sanders, Julie. Adaptation and Appropriation. Abingdon: Routledge, 2006.
- Smith, Iain Robert. The Hollywood Meme: Transnational Adaptations in World Cinema. Edinburgh: Edinburgh UP, 2017
- Stam, Robert. Literature through Film: Realism, Magic, and the Art of Adaptation. Malden: Blackwell, 2005.
- Stam, Robert και Raengo Alessandra (eds.). Literature and Film: A Guide to the Theory and Practice of Film Adaptation. Malden: Blackwell, 2005.
- Ταμπάκη-Ιωνά, Φ. & Μ.Ε. Γαλάνη (επιμ.). Από τη Λογοτεχνία στον Κινηματογράφο, Αθήνα: Αιγόκερως, 2011.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποστηρικτικό-εργαστηριακό μάθημα για τη συγγραφή μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών	
Χαρακτηρισμός Μαθήματος	Επιλογής	
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS: 5	
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		
<p>- Ποσοτικές έρευνες- Ποιοτικές έρευνες- Μελέτες περίπτωσης- Εθνογραφικές μελέτες -Μεταπτυχιακές Εργασίες-Προδιαγραφές - Συνοπτική παρουσίαση εργασιών -Δομή της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής εργασίας Εξώφυλλο Σελίδα περιεχομένων, λίστα εικόνων και ακρωνυμίων Εισαγωγή – Πρόλογος Βιβλιογραφική επισκόπηση Μεθοδολογίας – ερευνητικά ζητούμενα Παρουσίαση ευρημάτων Ανάλυση ευρημάτων Συμπεράσματα Βιβλιογραφία Παράρτημα</p> <p>Οι πηγές των πληροφοριών είναι από επιστημονικά βιβλία, δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά ή άρθρα σε επιστημονικά forum. Επίσης, γίνονται δεκτά άρθρα από ιστοσελίδες ή περιοδικά που έχουν φήμη στον χώρο, χωρίς όμως να αποτελούν άρθρα εταιριών ή διαφημίσεων. Μεγάλος όγκος βιβλιογραφίας υπάρχει στο HEAL Link</p> <p><u>American Psychological Association (APA): American Psychological Association (2010). Publication manual of the American Psychological Association(6th edition). Washington, DC: APA.</u></p>		

